

साबूत दुच्च व तत्र शक्षण वभाग याच "फटाक्याच्या दुष्परिणामाबाबत जागृता करण्याबाबत" या विषयाचे शासन पत्र क्रमांक संकीर्ण १९९९/(प्र.क्र.१५७/१५)/समन्वय, दिनांक ९.११.२०१५ ची प्रत सोबत जोडत आहे.

क्रमांक : १६/संकीर्ण/२०१५/६९
तंत्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य,
३ महापालिका मार्ग, पत्र पेटी क्र. १९६७,
मुंबई ४०० ००९.

दिनांक ३ DEC 2015

प्रति,

- १) सहसंचालक, तंत्रशिक्षण विभागीय कार्यालय, मुंबई / पुणे / नाशिक / औरंगाबाद / अमरावती / नागपूर
- २) सचिव, महाराष्ट्र राज्य तंत्रशिक्षण मंडळ, मुंबई यांनी त्यांचे अधिपत्याखालील सर्व संस्था / कार्यालये प्रमुखांच्या निर्दर्शनास आणावे व पुढील कार्यवाही करावी.

सहसंचालक
८११२

६७८८ १५११५

(डॉ. अ. तु. पिसे)
उपसंचालक, तंत्र शिक्षण,
महाराष्ट्र राज्य, मुंबई

१५११८
प्रमुख कार्यालय
८११२

प्रत :- कार्यासन क्रमांक २, २५ व १०, मुख्य कार्यालय, मुंबई यांना माहिती व आवश्यक त्या कार्यवाहीसाठी.

पु.क्र.विकाअ/आस्था/२०१५/३३०९
दिनांक: २९ DEC 2015

प्रति,

प्राचार्य, शा. अभि. महा. अमरावती/शा. औ. निर्माणशास्त्र महा. अमरावती

प्राचार्य, शासकीय तंत्रनिकेतन, अमरावती/खामगांव/यवतमाळ/वाशिम/मुर्तजापूर.

प्राचार्य, शासकीय निवासी महिला तंत्र निकेतन, यवतमाळ यांना माहिती व आवश्यक

कार्यवाही करीता.

✓ प्रत - प्रोग्रामर, वि. का. अमरावती यांना संकेतस्थळावर टाकण्याकरीता.

सहसंचालक
तंत्र शिक्षण, अमरावती

फटाक्याच्या दुष्प्रारणामाबाबत नोंदवा
करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग
शासन परिपत्रक क्रमांक: संकीर्ण - ११११/(प्र.क्र. १५७/१५)/समन्वय
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई - ४०० ०३२.
तारीख: ०९ नोव्हेंबर, २०१५.

वाचा - पर्यावरण विभागाचे परिपत्रक क्र.हवाप्र/धनिप्र/१०११/७२४/प्र.क्र.५०/तां.क.३,
दि. १६ ऑक्टोबर, २००९.

२४८

परिपत्रक -
फटाक्यांचा वापर/परवाना देण्यासंदर्भात काही सूचना देण्याबाबत श्री.अर्जुन गोपाल व इतर
यांनी केन्द्र शासन व इतर यांचे विरुद्ध मा.सर्वोच्च न्यायालयात याचिका (WP(Civil) No.728 of
2015) दाखल केली होती. सदर याचिकेत मा.सर्वोच्च न्यायालयाने दि. १६.१०.२०१५ रोजी खालील
प्रमाणे आदेश दिले आहेत. :-

" The Union Governments and all the State Governments will
give wide publicity both in print and Electronic media to the ill effects of
fireworks and advice people accordingly.

We also direct the Teachers / Lecturers/ Assistant Professors
/Professors of the schools and Colleges to educate the students about
the ill effects of the fireworks. "

२. सणांच्यावेळी मोठ्या आवाजाचे फटाके उडविल्यामुळे निर्माण होणाऱ्या धनी व हवा प्रदुषणाचे
जनतेवर होणारे संभाव्य अपायकारक परिणाम टाळण्यासाठी असे फटाके वाजविण्यावर निर्बंध
घालण्याच्या अनुबंधाने पर्यावरण विभागाच्या संदर्भाधिन दि. १६ ऑक्टोबर, २००९ च्या परिपत्रकान्वये
सूचना निर्गमित करण्यात आल्या आहेत. त्यामध्ये राज्याच्या शिक्षण विभागाने राज्यातील शिक्षण

१७/११/१५

Eee
०९/११/२०१५

१८

गौरी ऋषवेत्ता
१५/११/१५

शासन परिपत्रक क्रमांक: संकीर्ण -१९९९/(प्र.क्र.१५७/१५)/समन्वय

संस्थांच्या व्यवस्थापक व मुख्याध्यापकांना ध्वनी व हवा प्रदुषणाचे अपायकारक परिणाम टाळण्यासाठी शालेय व महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांना योग्य प्रशिक्षण देण्याच्या दृष्टीने उचित पाऊले उचलण्याबाबत निर्देश देण्याचे सूचित करण्यात आले आहे. तरी उक्त परिपत्रकातील सूचनांचे पालन करण्यात यावे.

३. पर्यावरण विभागाचे संदर्भाधिन परिपत्रक व मा. सर्वोच्च न्यायालयाने दिलेल्या वरील आदेशाच्या अनुषंगाने फटाक्याच्या दुष्परिणामांबाबत विद्यार्थ्यांमध्ये जागृती निर्माण करण्याच्या दृष्टीने खालीलप्रमाणे सूचना देण्यात येत आहेत. :-

- १) फटाक्यांच्या वापरामुळे वायुप्रदुषण व ध्वनीप्रदुषण होऊन पर्यावरणावर त्याचा विपरित परिणाम होत असल्याने शक्यतो फटाक्यांचा वापर करू नये व फटाक्यांचा वापर करावयाचा झाल्यास कमी शक्तीच्या फटाक्यांचा वापर करण्याबाबत महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांमध्ये जागृती निर्माण करून त्यांचे मत परिवर्तन करण्याचे काम संबंधीत महाविद्यालयातील शिक्षकांनी करावे. याबाबत संबंधीत शिक्षकांना प्रोत्साहन देण्याचे काम त्या महाविद्यालयाच्या प्राचार्यांनी करावे.
- २) फटाक्यांच्या आवाजामुळे व त्यातून निर्माण होणाऱ्या धुरामुळे होणारे ध्वनी आणि वायुप्रदुषणाचे मानवी जीवनावर तसेच पर्यावरणावर होणारे एकूण दुष्परिणाम विद्यार्थ्यांना विस्तृतपणे पटवून देऊन फटाक्यांबाबत वाटणारे आकर्षण कमी करण्याचे प्रयत्न करण्यात यावेत.
- ३) फटक्यांचा वापर केल्यामुळे होणाऱ्या दुष्परिणामांची माहिती देण्यासाठी तसेच फटक्यांचा वापर करतांना तो काळजीपूर्वक व जबाबदारीने कसा करावा याबाबत विद्यार्थ्यांना नियमातील तरतूदींची माहिती देण्यात यावी.

सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळाव उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०१५११०९१७२१४०५४०८ असा आहे. हे परिपत्रक

डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

मा. रा. पिळणकर
१९९७

(का. रा. पिळणकर)

कार्यासन अधिकारी

प्रत,

१. मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
२. मा.मुख्य सचिव यांचे उप सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
३. मा.मंत्री (उच्च व तंत्र शिक्षण) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
४. मा.राज्यमंत्री (उच्च व तंत्र शिक्षण) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
५. प्रधान सचिव, विधी व न्याय विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
६. महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मंत्रालय, मुंबई.
७. संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
८. संचालक, तंत्र शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
९. संचालक, कला संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
१०. संचालक, ग्रंथालय संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
११. कुलसचिव, सर्व अकृषि विद्यापीठे.
१२. निवडनस्ती.